

การศึกษาอายุเก็บรักษาของเมล็ดสนุ่นดำ

A Study on Seed Storability of Physic Nut (*Jatropha curcas* L.)

อุดมลักษณ์ มัจฉาชีพ และ สุรชัย มัจฉาชีพ

Udomlaksana Muchjajib and Surachai Muchjajib

บทคัดย่อ : ศึกษาคุณภาพของเมล็ดสนุ่นดำหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 1 – 4 สัปดาห์ และ 1 – 12 เดือน ที่สาขาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือน ตุลาคม 2551 – เมษายน 2553 จากผลการศึกษพบว่า เมื่อทำการเก็บรักษาเมล็ดสนุ่นดำ ในสภาพอุณหภูมิห้อง (25-30°C, 70-80 %RH) และสภาพห้อง เก็บรักษา (20-25°C, 60-65 %RH) เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ เมล็ดสนุ่นดำที่เก็บเกี่ยวในระยะพัฒนาต่างๆของผล ได้แก่ ผล สีเขียว (32 วัน หลังดอกบาน) ผลสีเหลือง (38 วันหลังดอกบาน) ผลสีน้ำตาล (44 วันหลังดอกบาน) และผลสีน้ำตาลดำ (50 วันหลังดอกบาน) มีความงอกหลังจากเก็บรักษา เท่ากับ 39% 75% 81% และ 89 % และเท่ากับ 38% 74% 82% และ 91 % ตามลำดับ เมล็ดสนุ่นดำจากแหล่งต่างกัน มีคุณภาพต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เมล็ดสนุ่นดำจากลพบุรีมีคุณภาพดีกว่าเมล็ดสนุ่นดำจากอยุธยา เมื่อผ่านการเก็บรักษานาน 12 เดือน เมล็ดสนุ่นดำจากลพบุรีมีความงอกเท่ากับ 38%และ 84% ในขณะที่เมล็ด สนุ่นดำจากอยุธยามีความงอกเท่ากับ 3% และ 70 % ในสภาพอุณหภูมิห้อง และสภาพห้องเก็บรักษา ตามลำดับ

คำสำคัญ: เมล็ดสนุ่นดำ, การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์

ABSTRACT: The study on seed storability of physic nut (*Jatropha curcas* L.) was conducted at Plant Science Department, Faculty of Agricultural Technology and Agro-Industry, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi during October 2008 - April 2010. The results have shown that after being kept under 2 conditions: room temperature (25-30°C, 70-80 %RH) and storage room (20-25°C, 60-65 %RH) for 4 weeks, the germination percentage of 4 different stages of physic nut seeds i.e. the Green [young fruit, 32 days after anthesis (DAA)], Yellow (approaching to maturity, 38 DAA), Yellowish Brown (mature, 44 DAA) and Brownish Black (ripened, 50 DAA) were 39%,75%,81%,89 % and 38%,74%,82%,91% respectively. The physic nut seeds from different locations gave different results in quality. The seeds from Lopburi gave higher quality than the seeds from Ayutthaya. After 12 months the germination percentage of Lopburi seed was 38% and 84% while the Ayutthaya seed was 3% and 70 % under room temperature storage condition and storage room condition, respectively.

Key word: Physic nut, (*Jatropha curcas* L.)seed, Seed Storability

สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พระนครศรีอยุธยา 13000

Department of Plant Science, Faculty of Agricultural Technology and Agro-Industry, Rajamangala University of Technology

Suvarnabhumi. Ayutthaya 13000

E-mail: pim298437@hotmail.com, surachai@rmutsb.ac.th